

Noot bij Cbp 12 juni 2006 (BKR), z2006-00052.

"Het verstrekken en beheren van privacygevoelige informatie. Dat is waar BKR goed in is. Hiervoor onderhouden wij verschillende systemen, waarvan het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) het grootste én bekendste is. In het CKI staan de gegevens van 10,8 miljoen mensen en bijna 23 miljoen kredieten." Aldus het Bureau Krediet Registratie te Tiel op haar eigen website. In 2006, het jaar van deze uitspraak van het CBP, informeerde BKR consumenten 117.000 keer over hun eigen gegevens bij BKR, en ruim 20 miljoen keer werd informatie verstrekt aan deelnemende bedrijven. Informatieverstrekking kan dus wel als *core activity* van het BKR gezien worden.

Huidige gegevens over krediet en gsm-abonnementen, en die van de afgelopen 5 jaar, zijn bij BKR bekend. Het bedrijf (de deelnemer) met wie een consument die een krediet of gsm-abonnement afsluit is verplicht dit bij BKR te melden. Van consumenten worden NAW-gegevens en geboortedatum opgeslagen, van de overeenkomst worden opgeslagen: het maximaal te lenen bedrag, wanneer de overeenkomst moet eindigen, wanneer de overeenkomst feitelijk is geëindigd, het soort overeenkomst en eventuele bijzonderheden gedurende de looptijd van de overeenkomst.

Het idee is dat bedrijven (deelnemers) die een krediet willen vertrekken aan een consument, bij het BKR kunnen nagaan of de betreffende persoon bekend staat als wanbetaler. Logisch dus dat je graag wilt weten of het BKR iets van je weet, en zo ja wat.

Voor het opvragen van eigen informatie is een procedure - want het moet natuurlijk wel gegarandeerd zijn dat niet jan-en-alleman bij de BKR gegevens kan, maar alleen deelnemers, en de betrokkenen zelf natuurlijk - maar dan alleen je eigen gegevens, nog niet eens die van je echtgenoot. Je moet dan naar een deelnemer, bijvoorbeeld een bank. Daar kun je een formulier invullen en na identificatie en tegen betaling van € 4,50 krijg je dan binnen 7 werkdagen je eigen gegevens (zoals die bij BKR bekend zijn) thuisgestuurd. Je kunt ook persoonlijk bij ze langs gaan, in Tiel. Je moet dan een afspraak maken en ook dan kost 't inzien van je eigen gegevens € 4,50. Ook is het nog mogelijk om na te vragen wie, dus welke deelnemers, naar jouw BKR-gegevens geïnformeerd hebben. Dat kan wel schriftelijk en kost ook € 4,50.

Aanleiding voor de onderhavige CBP-beslissing was een klacht van een consument, die vond dat het bedrag van € 4,50 voor een inzageverzoek wel erg veel was. Zij had het Besluit kostenvergoeding rechten betrokkenen WBP erbij gepakt, en was op grond van art. 2 lid 1 van dat Besluit tot de conclusie gekomen dat BKR hooguit € 0,23 per pagina mocht vragen, met een maximum van € 4,50 per bericht. En omdat haar bericht waarschijnlijk geen 19,5 pagina's besloeg was € 4,50 dus te veel.

BKR vindt dat art. 3 sub b van bovengenoemd Besluit op haar van toepassing is, dat bepaalt dat de verantwoordelijke in afwijking van artikel 2 een redelijke vergoeding in rekening mag brengen van maximaal € 22,50 in het geval dat het bericht bestaat uit een afschrift van een, vanwege de aard van de verwerking, moeilijk toegankelijke gegevensverwerking. Daarbij gaat het, blijkens de Nota van toelichting bij het Besluit, om gegevensverwerkingen als röntgenfoto's en gegevens die op microfiche zijn opgeslagen.

Het lijkt mij dat als je per jaar miljoenen keren informatie verstrekt en dat als je kernactiviteit te beschouwen is je de organisatie wel erg slecht op orde hebt als er dan sprake is van een

moeilijk toegankelijke gegevensverwerking. Is het doel misschien om een (financiële) drempel op te werpen tegen al te veel inzageverzoeken? Of willen ze er gewoon geld mee verdienen? Als Stichting heeft BKR geen winstoogmerk, maar, zo staat op de site, vergoedingen voor verleende diensten zijn wél de voornaamste inkomstenbron. Mij lijkt het dan eerlijker om deelnemende bedrijven, die immers willen verdienen aan het verstrekken van leningen, flink te laten dokken, dan een consument die misschien toch al in de financiële problemen zit en daarom krediet nodig heeft.

In de onderhavige uitspraak oordeelt het CBP, bij wijze van voorlopige bevindingen, dat er geen aanleiding is om de gegevensverwerking van BKR aan te merken als "moeilijk toegankelijk", en dat BKR derhalve in strijd handelt met art. 2 lid 1 van het Besluit door € 4,50 voor een inzage te vragen.

In het vervolg op deze voorlopige bevindingen heeft BKR haar werkwijze toegelicht en is het CBP ook bij BKR op bezoek gegaan om te kijken hoe het allemaal in de praktijk gaat.¹ Het blijkt dat er naar aanleiding van een inzageverzoek een query wordt uitgevoerd op basis van: naam, voorletters, huidig adres, vorig adres, postcode, huisnummer, geboortedatum, en eventueel tweede naam - de gegevens die je moet invullen op het formulier waarmee je het inzageverzoek doet. De hits (records) die deze query oplevert kunnen ook gegevens van andere personen dan de aanvrager bevatten. Dat zou in de helft (!) van de gevallen zo zijn, en het zou dan gaan om (bijna) naamgenoten op het huidige en evt. vroegere adres. Maar die hebben dan toch bijna nooit ook nog dezelfde geboortedatum?

De handmatige administratieve handeling bestaat er dan uit, dat de gegevens van die andere personen uit het zoekresultaat gehaald worden, zodat de betrokkene alleen zijn eigen gegevens te zien krijgt, zoals het hoort. En dat schijnt vrij lastig te zijn, want als *"de gegevens van de record afwijken van de gegevens op de aanvraag moet het BKR een viertal interne en externe informatiebronnen raadplegen om vast te stellen of de record moet worden toegerekend aan de aanvrager. Het is gelet op de stukken en op de ter plaatse onderzochte afhandeling van willekeurige inzageverzoeken aannemelijk dat het voor één record vaak al moeilijk is vast te stellen of deze bij de aanvrager hoort."*²

Ik kan me niet voorstellen dat het vaker dan uiterst zelden voorkomt, dat binnen vijf jaar op hetzelfde adres iemand met (bijna) dezelfde naam woont, die ook nog dezelfde geboortedatum heeft als de aanvrager. Maar vooruit, zorgvuldigheid is vereist dus ik vind het wel lovenswaardig dat iemand er nog even een blik op werpt voor 't de deur uit gaat. Maar zou een mens dan wél zien dat het gaat om verschillende personen, vraag ik me dan af?

Het probleem van het *Centraal Krediet Informatiesysteem* is natuurlijk, dat geen gebruik kan worden gemaakt van een uniek identificerende zoeksleutel, zoals het Burger Service Nummer, omdat BKR geen overheidsinstelling is. Dus is het behelpen met de combinatie van achternaam en geboortedatum. Bij een bepaald adres zou die ook redelijk uniek moeten zijn. Maar, en dat is natuurlijk de praktijk, er bestaan verschillende notaties voor namen, geboortedata en adressen, en dat maakt dat het wel lastig kan zijn om de gegevens van één persoon uit dat grote bestand te vissen. Dat neemt niet weg dat dát toch de business van BKR is.

¹ Brief van 2 juni 2008, kenmerk z2006-0052, te vinden op www.cbpweb.nl.

² Idem, p. 3.

Het CBP oordeelt uiteindelijk dat het blijkbaar toch gaat om een vanwege de aard van de verwerking moeilijk toegankelijke verwerking, waardoor € 4,50 niet een onredelijke vergoeding is voor een inzage.

Recentelijk heeft ook de rechtbank Arnhem zich uitgesproken over de inzage in het BKR.³ Ook de rechter is van mening (refererend aan bovengenoemd CBP-oordeel) dat het gaat om een moeilijk toegankelijke gegevensverwerking. Onbegrijpelijk vind ik de volgende overweging van de rechter: "*Dat kredietverleners voor gemiddeld € 0,30 bij BKR kredietgegevens kunnen opvragen doet hieraan niet af, nu BKR voor deze verstrekking niet de hiervoor bedoelde bewerkelijke handelingen verricht*".⁴ Dat betekent dus, dat voor de beoordeling van je kredietwaardigheid, wèl het betalings(wan)gedrag van je naamgenoten op hetzelfde adres met dezelfde geboortedatum wordt meegewogen! Mooi is dat!

Waarom zou je als burger willen weten welke gegevens BKR over jou heeft? Omdat je wilt weten op basis van welke gegevens een beslissing genomen wordt over het wel of (waarschijnlijk meestal niet) verstrekken van een krediet. Dan wil je toch weten welke informatie deelnemers over jou krijgen? En dan is het toch cruciaal dat de informatie die aan deelnemers wordt verstrekt, minimaal net zo secuur wordt gechecked als de informatie die à raison van € 4,50 aan betrokkenen wordt verstrekt?

Ik ben van mening dat aan de informatieverstrekking over een persoon aan een deelnemer minstens dezelfde eisen gesteld moeten worden als aan een inzage door een persoon zelf - dus als dat laatste inderdaad zo ingewikkeld en dus zo duur is, dan moet dat ook voor deelnemers zo zijn. Maar helaas is dit punt niet aan de orde.

Tina van der Linden
25 oktober 2008.

³ Rb. Arnhem 6 oktober 2008, LJN BF5923.

⁴ Laatste zin van r.o. 2.16 in bovengenoemde uitspraak.